

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 20P/160/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113220377
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2113220377.32

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudcom JUDr. Jozefom Šulekom vo veci navrhovateľky: J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX T., právne zastúpená: JUDr. Vladimír Janák, advokát so sídlom Lermontova 9, 811 04 Bratislava 1, proti manželovi: K.. T. D., nar. XX.XX.M., I. XX, XXX XX T., (zdržujúci sa na I. XX, XXX XX T.), o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom: Q. D., nar. XX. 1. XXXX a O. D., nar. XX. 1. XXXX, zastúpené v konaní opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, v časti o určenie výživného na čas po rozvode a úpravy stretávania, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej Q. sumou 700,-eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.01.2019.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého O. sumou 700,-eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.01.2019

III. Nedoplatok na výživnom na maloletú Q. a maloletého O. za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 vo výške 400 eur je povinný zaplatiť k rukám matky v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

IV. Otec je povinný prispievať na tvorbu úspor v prospech maloletej Q. sumou 200,-eur mesačne a v prospech maloletého O. sumou 200,-eur mesačne s účinnosťou od 03.11.2016 do 31.12.2018 a s účinnosťou od 01.01.2019 na každé s maloletých detí sumou 300,-eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletých detí, ktorý je matka povinná zriadiť v prospech oboch maloletých detí do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Nedoplatok na výživnom v sume 12.800,-eur na tvorbu úspor za obdobie od 03.11.2016 do 30.04.2019 je otec oprávnený splácať v mesačných splátkach po 400,-eur spolu s bežným výživným, pričom v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh.

VI. Súd upravuje styk otca s maloletou dcérou tak, že otec je oprávnený sa stretávať sa s maloletou Q. každý párný víkend v mesiaci v čase od piatka 16.00 hod. do nedele 10.30 hod..

VII. Styk otca s maloletým synom neupravuje.

VIII. Matka je povinná otca pravidelne raz mesačne informovať o zdravotnom stave maloletých detí a prípadnú liečbu konzultovať otcom maloletých detí s tým, že náhle zmeny zdravotného stavu je povinná konzultovať bezodkladne. Informácie je treba podať písomne.

IX. Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

X. Otec je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava náhradu trov konania štátu vo výške 900,-eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

XI. Súd u k l a d á otcovi a maloletému synovi výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov s psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi otcom a synom, pochopenie úlohy a role rodiča a obnovenie rodičovských zručností a schopností, uvedomenie si potreby rešpektu a úcty voči rodičom zo strany maloletého.

XII. Súd u k l a d á matke výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 10 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov so psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom obnovenia rodičovských zručností ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého, usmernenia matky ohľadne jej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, pochopenia role druhého rodiča v živote detí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu 01.08.2013 sa navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k Q. D., nar. XX. 1. XXXX a O. D., nar. XX. 1. XXXX. Návrh odôvodnila tým, že uzavrela manželstvo s K.. T. D., nar. XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX, pričom z manželstva sa im narodili dve deti. Navrhovateľka navrhla deti zveriť do svojej starostlivosti a otca zaviazat' platiť výživné.

2. Súd prvej inštancie o návrhu rozhodol rozsudkom č.k. 20P/160/2013-574 zo dňa 23.09.2016 tak, že manželstvo rozviedol, maloleté deti zveril do starostlivosti matky, otca zaviazal platiť výživné na maloleté deti sumou vo výške 650,- eur ako bežné výživné a sumou 350,- eur na tvorbu úspor na každé z maloletých detí. Súčasne rozhodol o úprave styku otca s maloletými deťmi, rozhodol o náhrade trov konania a o náhrade trov konania štátu. Voči rozhodnutiu podali odvolanie obaja rodičia čo do výživného, úpravy styku, náhrady trov konania a otec aj čo do zverenia. Čo do rozvodu, nadobudlo rozhodnutie právoplatnosť dňa 03.11.2016. Čo do zverenia rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.04.2017 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trnava č.k. 11CoP/15/2017-623 zo dňa 29.03.2017. V časti bežného výživného, výživného na tvorbu úspor, styku, trov konania účastníkov a povinnosti účastníkov zaplatiť trovy konania štátu bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené a vrátené súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie dôkladnejšie skúmať skutočné príjmy otca, matky, odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj výdavky rodičov pre účely určenia výživného, ako aj zistiť názor maloletých detí v časti úpravy styku, ako aj doplniť v tejto časti dokazovanie. Odvolací súd uviedol, že je potrebné sa zamerať na skúmanie výšku príjmu rodičov, ich bytové možnosti, či sa o dieťa osobne starajú a tým i o domácnosť, či rodičia žijú spolu, prípadne s inými tretími osobami, aká je ich životná úroveň, zdravotný stav, finančné možnosti, aké sú náklady, ktoré pravidelne vynaložia a aké sú výdavky, ktoré majú v súvislosti s deťmi. Ďalej uviedol, že je potrebné zohľadniť, či rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytnutím vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup ošatenia a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Rozhodujúca je na strane povinného rodiča miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti rodiča treba považovať reálny príjem rodiča, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Je potrebné posúdiť aj objektívne možnosti povinného rodiča, ako sú zdravotný stav, vzdelanie, prax a skúsenosti v odbore. Pre posúdenie možností a schopností povinného rodiča nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové pomery, ale jeho reálne zárobkové možnosti. Odvolací súd tiež uviedol, že dôkazným bremenom v súvislosti s preukazovaním svojich celkových majetkových pomerov je zaťažený povinný rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti (zamestnania) podliehajúcej dani z príjmu

3. Otec v podanom odvolaní namietal, že jeho príjem nie je vo výške 6.667,- eur, ale je taký aký uvádza. Otec tiež uviedol, že ak by súd neakceptoval predložené listiny, ktorými dokladoval svoj príjem, tak by mal vychádzať z výšky 20 násobku životného minima t.j. zo sumy 3.961,80 eur, pri ktorého takto určenom príjme by vyživovacia povinnosť bola vo výške 990,45 eur až 1.188,54 eur. Otec žiadal určiť výživné na deti sumou 350,- eur. Otec súčasne nesúhlasil s úpravou styku a popísal priebeh stretávania s deťmi v roku 2016.

4. Matka v podanom odvolaní namietala priznanie výživného, ako aj skutočnosť, že otec sa bezdôvodne vzdal majetkového prospechu z podnikania, prevedením podnikateľských aktivít na svojho otca. Styk s deťmi žiadala neupraviť, nakoľko podľa jej názoru si otec nedokázal vybudovať vzťah s deťmi a tento nemožno vybudovať cestou príkazov a zákazov, pričom poukázala na prebiehajúce trestné konanie. Výživné žiadala určiť na každé z maloletých detí vo výške 1500,- eur mesačne.

5. Po vrátení veci na súd prvej inštancie súd nariadil nové pojednávanie a vyzval rodičov na doplnenie dokladov ohľadne príjmov a výdavkov. Vykonal dokazovanie predloženými listinami, výpoveďami strán, doplnil znalecké dokazovanie, pričom z vykonaného dokazovania zistil nasledovný stav.

6. Otec predložil súdu výpisy z účtov (č.l.693-825) za obdobie od roku 2014 do roku 2017. Otec súdu predložil aj daňové priznanie za rok 2016 č.l. 826-840 z ktorej plynie, že má hrubý príjem (pred odčítaním nákladov) z podnikania vo výške 90185,- eur. Súčasne z účtovnej závierky (č.l.844) mal súd preukázané, že otec má majetok v hodnote 663.970,- eur, pri záväzkoch vo výške 117832,- eur.

7. Matka špecifikovala výdavky na maloleté deti podaním na č.l. 857 na maloletú dcéru v celkovej výške 1690,- eur (konzervatórium 30,- eur, angličtina 100,- eur, španielčina 40,- eur, slovenský jazyk 40,- eur, matematika 40,- eur, kone 130,- eur oblečenie 350,- eur, školská jedáleň 20,- eur, strava 200,- eur, drogéria 30,- eur, oslavy, 20,- eur, knihy 10,- eur, počítač 70,- eur, okuliare 80,- eur, kino 40,- eur, školské potreby 20,- eur, škola výlety 20,- eur, zubár 80,- eur, byt 100,- eur, dovolenky 150,- eur, poisťka 40,- eur, telefón 20,- eur, auto 60,- eur). Na maloletého syna špecifikovala výdavky v celkovej výške 1320,- eur (angličtina 100,- eur, nemčina 40,- eur, slovenský jazyk 40,- eur, matematika 40,- eur, oblečenie 250,- eur, školská jedáleň 20,- eur, strava 200,- eur, drogéria 30,- eur, oslavy, 20,- eur, knihy 10,- eur, počítač 70,- eur, okuliare 80,- eur, kino 40,- eur, školské potreby 20,- eur, škola výlety 20,- eur, lekár, lekárneň zubár 80,- eur, byt 100,- eur, dovolenky 150,- eur, poisťka 40,- eur, telefón 20,- eur, auto 60,- eur). Predložila vyúčtovanie za byt v sume 3.660,38 eur (č.l.859) s nedoplatkom v sume 1.158,90 eur. Potvrdenie o svojom zdravotnom stave - lekársku správu č.l. 860-861, z ktorej plynú problémy s chrbticou a potreba vyhýbania sa stresovej situácii, psychickej a fyzickej záťaži. Podaním predloženým na pojednávaní dňa 04.10.2018 (č.l.1067) matka predložila novú špecifikáciu výdavkov na maloletého O. v celkovej výške 1501,- eur (angličtina 100,- eur, nemčina 50,- eur, slovenský jazyk 50,- eur, oblečenie 350,- eur, školská jedáleň 25,- eur, strava 200,- eur, drogéria 30,- eur, oslavy 20,- eur, knihy 10,- eur, počítač 70,- eur, kino 20,- eur, školské potreby 20,- eur, škola výlety 20,- eur, lekár, lekárneň zubár 80,- eur, byt 100,- eur, dovolenky 150,- eur, poisťka 40,- eur, telefón 20,- eur, auto 60,- eur, okuliare 40,- eur) a výdavky na maloletú Q. (č.l. 1068) v sume 1621,- eur (VIP Dance club 30,- eur, angličtina 100,- eur, španielčina 60,- eur, slovenský jazyk 50,- eur, matematika 50,- eur, oblečenie 350,- eur, školská jedáleň 25,- eur, strava 200,- eur, drogéria 40,- eur, oslavy 20,- eur, knihy 10,- eur, počítač 70,- eur, okuliare 80,- eur, kino 40,- eur, školské potreby 20,- eur, škola výlety 20,- eur, zubár 80,- eur, byt 100,- eur, dovolenky 150,- eur, poisťka 40,- eur, telefón 20,- eur, auto 60,- eur).

8. Z obsahu č.l. 864 plynie, že maloleté deti majú problémy s alergiami a odporúča sa im prímorský aj vysokohorský pobyt. Z obsahu č.l. 865 mal súd preukázané výdavky na očné vyšetrenia maloletej v sume 100,- eur ročne. Z obsahu č.l. 866 mal súd preukázané výdavky na kurzy anglického jazyka v roku 2016/2017 v sume 100,- eur na dieťa mesačne. Z potvrdenia č.l. 867 mal súd preukázané náklady na nemecký a slovenský jazyk u maloletého a slovenský jazyk u maloletej v roku 2017, výdavky na okuliare č.l. 873 v sume 240,- eur. Ďalej mal súd z č.l. 868 správy UPSVR preukázané, že matka vykonáva riadne starostlivosť o maloleté deti. Z obsahu výpisov z účtu č.l. 884-888 mal súd preukázané, že matka vybrala prostriedky z účtu dňa 23.06.2016 v sume 74.000,- eur a dňa 22.05.2017 v sume 20.000,- eur. Súčasne z uvedených výpisov plynie, že otec si plnil výživovaciu povinnosť v rozsahu sumy 650,- eur na každé z detí do 05.06.2017.

9. Súd vypočul na pojednávaní dňa 20.06.2017 maloleté deti, ktoré uviedli, že s otcom sa nechcú stretávať (podrobnejšie viď zápisnica č.l. 869, resp. nahrávka z uvedeného dňa), pričom priblížili súdu svoje dôvody, pre ktoré sa nechcú s otcom stretávať (uviedli, že nemajú radi, keď otec klame, vyhráža sa). Uviedli, že nebývajú chorí, potvrdili doučovania, vadili im časté telefonáty (20x za deň) od otca.

10. Matka na pojednávaní dňa 20.06.2017 špecifikovala výdavky na strojček pre syna na sumu 750,- eur, avšak tento výdavok nepreukázala. Matka ďalej uviedla, že výdavky na byt hradil otec až do

pojednávania, s výnimkou nákladov na internet a TV, ktoré hradila matka, pričom momentálne začína platiť aj výdavky na elektrinu. Matka uviedla, že otec zabezpečil pre deti počítače, ktorých cena bola cez 6000,- eur (dva notebooky a jeden stolový počítač). Matka tvrdila, že počas manželstva otec posielal prostriedky do bánk v cudzine. Strana matky tvrdila, že od predaja domu hradila výdavky na domácnosť z prostriedkov získaných z predaja, a to v sume 3000,- eur mesačne (pri výdavkoch na domácnosť 5000,- eur až 5500,- eur mesačne), pričom matka má ešte k dispozícii sumu 20000,- eur, čo by jej malo postačovať na pol roka. Ďalej matka zotrvala na tom, že otec sa bezdôvodne vzdal majetku a príjmu, keď previedol podnikateľské aktivity na svojho otca, ale súčasne aj ďalej tam vykonáva činnosť, pričom toto koná bez nároku na odmenu. Poukázala na to, že otec hradil výživné na deti vo výške 600,- eur už predtým, ako predal dom. Matka sa v podaní doručenom súdu dňa 29.06.2017 vyjadrila, že súhlasí so stretnutiami detí s otcom len za svojej prítomnosti.

11. Otec poprel, že by sa vzdal bezdôvodne majetku a príjmu, ale podľa jeho vyjadrenia obmedzil podnikateľské aktivity v roku 2010 z dôvodu podnetov zo strany matky (nedostatočné venovanie sa rodine). Ďalej uviedol, že sa prioritne zameriava na prenájom nehnuteľností. Otec namietal, že matka maloletých detí nepreukázala skutočné výdavky na deti. Ďalej namietal, že hradí výdavky na byt, ktoré sa napriek tomu započítajú do vyživovacej povinnosti.

12. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 26.06.2017 č.l.879-882. Súd vydal neodkladné opatrenie č.k. 20P/160/2013-890 zo dňa 21.07.2017, ktorým bol dočasne upravený styk otca s maloletými deťmi. Z obsahu správy Centra pomoci pre rodinu č.l. 919 mal súd preukázané, že realizácia stretávania otca s deťmi zlyhala na odmietavom postoji detí, pričom deti sa javili ako emocionálne nestabilné. Z vyjadrenia matky č.l. 921 plynie, že zástupca tretej osoby sa vyjadril tak, že maloleté deti boli nepripravené, pričom odmietali akúkoľvek spoluprácu. Otec sa vyjadril, že deti sú podľa jeho názoru manipulované a týrané (č.l. 923). Centrum pomoci pre rodinu odporučilo zväziť uložiť výchovné opatrenie matke podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine, a to absolvovanie poradenstva ohľadom prípravy maloletých detí na stretnutie s otcom (č.l.924). Z obsahu zápisnice č.l. 925 je opätovne zrejмый názor detí, a to že sa nechcú stretávať s otcom, a nechcú byť k uvedenej otázke ani vypočuté.

13. Otec doručil súdu dňa 21.08.2017 vyjadrenie kde uviedol, že došlo k výpovedi nájmu nájomcom, ktorý mu zabezpečoval príjem v podobe nájomného vo výške 2500,- eur mesačne ako aj ukončenie nájmu penziónu z dôvodu jeho nevyhnutnej rekonštrukcie, pričom uzavrel ďalšiu úverovú zmluvu za účelom rekonštrukcie penziónu. Z obsahu úverovej zmluvy č.l. 904-913 mal súd preukázané, že otec si vzal úver na rekonštrukciu penziónu v P. v sume 100.000,- eur, s mesačnou splátkou 500,- eur (prvých šesť splátok) a následne 915,- eur (105 splátok) a splatnosťou do 21.04.2017. Otec pripojil technický posudok o potrebe rekonštrukcie penziónu (č.l. 917-918). Otec podaním podaným na súde dňa 17.10.2018 (č.l.1086-1086) prezentoval svoje príjmy v sume 126.240,- eur, pričom ako predpokladaný čistý príjem špecifikoval sumu 2750,- eur (po odpočítaní nákladov daní a odvodov). Daň uviedol v sume 8200,- eur. Súčasne predložil prehľad splátok úveru v súlade so skôr predloženou úverovou zmluvou. Predložil aj výpisy z účtov za obdobie od 15.03.2018 do 30.09.2018 (č.l.1095-1126), z ktorých mal súd preukázané, že otec opakovane vkladal vyššie sumy prostriedkov (viď č.l. 1096 položka 28 suma 4000,- eur, č.l. 1097 riadok 39 suma 2000,- eur, č.l.1108 suma 4000,- položka 58, č.l. 1114 položka 37 suma 6.000,- eur, č.l.1120 suma 2200,- položka 5, č.l. 1120 položka 12 suma 2000,- eur, č.l. 1122 položka 47 suma 3000,- eur, č.l. 1123 položka 71 suma 3.000,- eur, suma 3000,- eur položka 86 a 94 č.l. 1124, položka 101 č.l. 1125 suma 3100,- eur. Zostatok na devízovom účte podľa č.l. 1126 bol k 30.09.2018 vo výške 1246,71 eur.

14. Súd vykonal dokazovanie obsahom pripojených spisov 22C/103/2015, a to zápisnicou č.l.414, výpoveďou otca na pojednávaní, výpismi z účtu č.l. 185-401, ako aj pripojeným spisom 16P/37/2014. Z obsahu spisu 22C/103/2015 mal súd preukázané, že otec bol zaviazaný platiť výživné na manželku na čas do rozvodu v sume 1.500,- eur mesačne s účinnosťou od 4.3.2015 do 2.11.2016, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk navrhovateľky v celkovej sume určeného nedoplatku 25.451,94 eur. Súd v konaní 22C/103/2015 ustálil, že hrubý príjem otca je 9.666,- eur. Súd zohľadnil jediný preukázaný výdaj otca, ktorým bolo splácanie úverového rámca v sume 3.385,- eur mesačne a náklady na prenájom v sume 142,- eur, z toho potom vyplýva, že čistý príjem otca je 9.666 eur - 142 eur - 3.385 eur, čo je 6.131 eur mesačne. Okrem toho otec má/mal príjmy zo živnosti. Súd uviedol, že otec neprehľadne vykonáva svoju podnikateľskú činnosť, keď z výpisov z jeho účtov vyplýva, že peňažné prostriedky v pomerne vysokých sumách na ne pravidelne vkladala osoba T. J., pričom tak nie je zrejmé o aké

peňažné prostriedky sa jedná. Na účet D. E. v roku 2013 vložil 15.500 eur, v roku 2014 20.570 eur, v roku 2015 4.022 eur. Na podnikateľský účet SPORO business vložil T. J. v roku 2013 80.388 eur, v roku 2014 62.000 eur, v roku 2015 13.961 eur. Z ustáleného príjmu povinného 6.131 eur, ktorý je už po odrátaní preukázaných výdavkov na podnikateľskú činnosť súd považoval za dôvodné určiť výživné pre manželku od podania návrhu vo výške 1.500 eur mesačne, ktorá suma slúži na vyrovnanie životnej úrovne účastníkov, keď z príjmu 6.131 eur bol povinný zaviazaný na platenie výživného pre maloleté deti 2.000 eur, zostávala mu suma 4.131 eur mesačne, potom, ak je matka bola schopná dosiahnuť čistý príjem 500 - 600 eur mesačne, bolo dôvodným priznať na vyrovnanie životnej úrovne manželov matke výživné vo výške 1.500 eur mesačne. Za obdobie od 4.3.2015 do 2.11.2016 vznikol povinnému nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 25.451,94 eur, keď povinný mal na výživnom zaplatiť za uvedené obdobie sumu 29.954,84 eur. Súd skonštatoval, že zaplatil sumu 4.502,90 eur (2.000 eur pomerná časť nákladov na bývanie pre matku, 600 eur zubné ošetrovanie matky, 509,90 eur poisťné za rok 2015 za matku, 1.073 eur zaplavenie dovolenky matke a 320 eur zaplavenie dovolenky v Tatrách pre matku. Takže nedoplatok ustálil na sumu 25.451,94 eur (29.954,84 eur - 4.502,90 eur), ktorý umožnil otcovi splácať matke v sume 1500,- eur mesačne.

Súd uvádza, že v rámci konania vedeného pod sp.zn. 22C/103/2015 matka tvrdila, že jej výdavky predstavujú spolu 2.107 eur mesačne a pozostávajú z: masáže 4 x mesačne po 20 eur - 80 eur mesačne, kozmetika 1 x mesačne 35 eur, strava, drogéria - 400 eur mesačne, psychológ 2 x mesačne po 20 eur - 40 eur, mobil 55 eur mesačne, pedikúra 15 eur mesačne, poisťka ročná 510 eur, t. j. 42 eur mesačne, kaderník ročne 75 eur, t. j. 6 eur mesačne, gynekológ 100 eur ročne, t. j. 8 eur mesačne, auto 250 eur mesačne, zubár teraz 600 eur, t. j. 50 eur mesačne, dovolenky 150 eur mesačne, solárko 8 eur mesačne, infúzie 25 eur mesačne, pes E. strava a veterinár 44 eur mesačne, byt 300 eur, t. j. 75 eur mesačne, električka 55 eur mesačne - z toho navrhovateľka 14 eur mesačne, televízor, internet 40 eur mesačne - z toho navrhovateľka 10 eur mesačne, oblečenie 400 eur, strava 200 eur, kultúrne podujatia 200 eur. V rámci uvedeného konania matka tvrdila, že mesačné náklady na maloletého A. T., sú vo výške 1.195 eur (nemčina 40 eur, informatika 40 eur, angličtina 72 eur, čistenie pleti 2 x po 25 eur je 50 eur, liečebné prípravky na kožu 28 eur, lieky a zubár 25 eur, poisťka 40 eur, vreckové 40 eur, telefón 20 eur, byt 120 eur, strava 200 eur, oblečenie 250 eur, drogéria 30 eur, oslavy 20 eur, škola a školské výlety 20 eur, dovolenky 150 eur, benzín 50 eur). Mesačné náklady na výživu mal. O. D. navrhovateľka vyčíslila v sume 2.365 eur (tenis 1.000 eur, angličtina 120 eur, oblečenie 250 eur, strava 200 eur, drogéria 30 eur, oslavy 20 eur, hračky 100 eur, školské potreby 20 eur, škola a výlety 20 eur, lekárne zubár 25 eur, byt 120 eur, dovolenky 150 eur, poisťka 40 eur, telefón 20 eur a benzín 250 eur). Mesačné náklady na výživu mal. Q. navrhovateľka vyčíslila na sumu 1.515 eur (balet a hip hop 50 eur, angličtina 120 eur, oblečenie 300 eur, strava 200 eur, drogéria 30 eur, oslavy 20 eur, hračky 100 eur, okuliare 50 eur, školské potreby 20 eur, škola a výlety 20 eur, lekárne a zubár 25 eur, byt 120 eur, dovolenky 150 eur, poisťka 40 eur, telefón 20 eur, benzín 250 eur). Celkom výdavky na členov domácnosti 7.182,- eur.

Súd ďalej z obsahu rozhodnutia vo veci samej v konaní sp.zn. 16P/37/2014 mal preukázané, že rodičia sa vzdali odvolania voči rozsudku č.k. 16P/37/2014-385 zo dňa 14.09.2017, ktorého predmetom bolo rozhodnutie o sume výživného tak, že otec sa bol povinný platiť bežné výživné na obe maloleté deti v sume 650,- eur a na tvorbu úspor pre každé z maloletých detí za obdobie od 01.10.2015 do 02.11.2016 sumu 1300,- eur (čo predstavuje reálne sumu 100,- eur na mesiac). Uvedené výživné v zmysle rozhodnutia súdu predstavovalo adekvátnu sumu výživného na maloleté deti na čas do rozvodu, vrátane tvorby úspor, pričom rodičia sa vzdali voči uvedenému rozhodnutiu odvolania. Súd konštatuje, že v konaní 16P/37/2014 aj 20P/160/2013 ako aj v konaní 22C/103/2015 boli tvrdené rodičmi totožné skutkové tvrdenia ohľadne príjmov, výdavkov, predkladané rovnaké doklady, pričom šlo aj o totožný skutkový stav. Súd konštatuje, že matka v konaní 16P/37/2014 špecifikovala výdavky na maloleté deti - na Adama v sume 2.452,- eur mesačne a na Q. v sume 1886,- eur mesačne - vid' č.l. 181. Priamo v tomto konaní na sumu 2365,- eur na syna a 1515,- eur na dcéru (v roku 2013 vid' č.l. 26), ktoré neskôr zmenila na výdavky tvrdené tak, ako boli v konaní 16P/37/2014. Súd uvádza, že matka špecifikovala výdavky pre účely prvého rozhodnutia na sumu Matka tvrdila v priebehu konania, že výdavky na maloleté dieťa (aktuálne v čase rozhodovania o rozvode) sú špecifikované matkou na výšku 2.256,- eur mesačne na syna O. a vo výške 1.489,- eur na dcéru Q.. Spolu mesačné výdavky vo výške 3.745,- eur. Matka špecifikovala výdavky na syna nasledovne: 1000,- eur tenis, 72,- eur doučovanie angličtina, 300,- eur oblečenie, 200,- eur strava, drogéria 30,- eur, oslavy 20,- eur, hračky 100,- eur, školské potreby 20,- eur, škola výlety 20,- eur, lekárne zubár 44,- eur, byt 120,- eur, dovolenky 150,- eur, poisťka 40,- eur, telefón 40,- eur, benzín 100 eur. Výdavky na dcéru matka špecifikovala nasledovne: konzervatórium 33,- eur, angličtina 72,- eur, oblečenie 300,- eur, strava 200,- eur, drogéria 30,- eur, oslavy 20,- eur, hračky 100,- eur, okuliare 70,- eur, školské potreby 20,- eur, škola (ostatné výdavky) a výlety 20,- eur, lekárne zubár

44,- eur, byt 120,- eur, dovolenky 150,- eur, poisťka 40,- eur, telefón 40,- eur, benzín 100,- eur, kone 180,- eur. V súčasnosti matka špecifikovala výdavky v nižšej výške (na maloletého O.) a mierne vyššej výške na maloletú Q. ako v čase prvého rozhodnutia - viď ods. 7.

Súd konštatuje, že zmena rozhodnutia o výživnom môže byť odôvodnená len odôvodnenou zmenou pomerov, a to či už na strane výdavkov maloletých detí, alebo na strane príjmových, majetkových a zárobkových morov rodičov.

15. Z obsahu č.l. 944 mal súd preukázané, že matke bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok v sume 154,50 eur za pokles miery schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45%. Z obsahu č.l. 956-957 mal súd preukázané, že otec je zamestnaný v spoločnosti W., spol. s r.o., s priemerným hrubým príjmom v sume 600,- eur (rok 2017).

16. Uznesením č.k. 20P/160/2013-970 zo dňa 06.02.2018 pribral do konania znalca z odboru psychológie za účelom skúmania dôvodov, pre ktoré sa nerealizuje stretávanie otca s maloletými deťmi. Znalčka PhDr. K. H. PhD. v znaleckom posudku č. 93/2018 uviedla nasledovné závery na položené otázky:

1 otázka: Aký je vzťah matky k maloletým deťom a aký je vzťah maloletých detí k matke? Charakterizujte osobnosť matky? Vzťah detí k matke a naopak bol vyhodnotený ako pozitívny. Súčasný psychický stav matky bol vyhodnotený ako destabilizovaný dlhodobou záťažou.

2 otázka: Aký je vzťah otca k maloletým deťom a aký je vzťah maloletých k otcovi? Charakterizujte osobnosť otca? Vzťah otca k deťom bol charakterizovaný ako pozitívny. Vzťah detí k otcovi bol charakterizovaný ako zachovaný, s kritickými prvkami až odmietaním. V súvislosti s dosiahnutím kontaktu s deťmi bol jeho stav označený ako destabilizovaný, prestimulovaný, tvrdošijný, s cieľom úspechu, výrazne kritický voči matke.

3 otázka: Ako sa dieťa správa k rodičom pri spoločnom stretnutí/šetrení, predovšetkým či dieťa nie je manipulované niektorým z rodičov, resp. či nemá vytvorený nejaký blok pri vyjadrovaní o niektorom z rodičov? Znalčka u obidvoch mal. detí je (na základe ich vyjadrení o otcovi po ich krátkom stretnutí v CPPR a na základe ich vyjadrení o otcovom „vtieraní sa“ pokusmi o komunikáciu s nimi) konštatovala až averzívnu reakciu k otcovi, pričom uviedla, že je nepravdepodobné, že vznikla bez vedomého a podvedomého iniciovania a fixovania vo výchovnom prostredí matky, kde obidve deti dlhodobo vyrastajú; matka sa na adresu otca vyjadruje dlhodobo negatívne, znalčka vylučuje, že by toto svoje antagonistické nastavenie proti otcovi dokázala matka v domácom prostredí eliminovať.

4 otázka: Či sa deti na stretnutia s otcom tešia? Ak nie, prečo, aké má dôvody? Maloleté deti sa na stretnutia s otcom netešia. Dlhodobo vnímali disharmóniu a antagonizmus rodičov a prispôsobujú sa prániam matky.

5 otázka: Ako vnímajú deti súčasnú úpravu styku s otcom, aké je ich stanovisko v tomto smere, je rešpektovanie názoru dieťaťa v ich záujme, resp. v záujme udržania a prehĺbenia vzťahu s otcom? Podľa vyjadrenia znalkyne si deti prajú minimalizovať kontakt s otcom, pretože očakávajú, že tým sa bude minimalizovať aj riziko vzniku problémov, ktoré dlhodobo pociťujú, tieto ich zaťažujú a vyčerpávajú ich zvládacie kapacity. Rešpektovanie názoru detí je aktuálne v istom zmysle v ich záujme (dosiahnutie väčšej stability a pokoja vo výchovnom prostredí matky), nie je však v záujme udržania a prehĺbenia ich vzťahu s otcom.

6 otázka: Môže byť úprava styku podľa predstáv detí s otcom prínosom pre ich vzťah k otcovi? Dočasná úprava styku detí s otcom podľa ich predstáv môže byť v istom zmysle prínosom pre ich vzťah k otcovi. Rešpektovanie ich názoru môže v ich očiach inštalovať obraz svojho otca ako rozvážneho, veľkorysého, tolerantného a trpezlivého.

Dočasným sa rozumie obdobie, v ktorom budú rodičia aj deti absolvovať kurz rodičovskej terapie a rodičovstva v certifikovanom pracovisku (u rodičov by malo ísť o pochopenie a aplikovanie princípov zodpovedného rodičovstva v bežnom živote). Po štvrtroku má dôjsť k vyhodnoteniu pokroku oboch rodičov vzhľadom k stanoveným cieľom a po uplynutí pol roka sa odporúča zveriť deti tomu rodičovi, ktorý v pochopení a vo výchovnej realite dosiahol v stanovených cieľoch väčší pokrok. Podľa toho, ako rodičia postupujú vo vzájomnom harmonizovaní svojich výchovných postojov a správania, odporúča sa kontakt otca s deťmi v danom pracovisku a neskôr mimo tohto pracoviska, vrátane výchovného prostredia otca.

7 otázka: Či stretnutia s otcom majú pozitívny alebo negatívny vplyv na vývin detí, v akom smere a ako sa prejavuje? Vzhľadom na dlhodobé antagonizmy medzi rodičmi, prejavov ktorých (podľa údajov v spise) mal. deti boli a stále sú súčasťou (napr. deti ako svedkovia v konaní), a vzhľadom na to, že ich kontakt s otcom je minimálny (nie je tam priestor na korektívnu skúsenosť), zdá sa, že v súčasnosti krátke stretnutia s otcom na deti pôsobia skôr indiferentne.

8 otázka: Či niektorý z rodičov negatívnym spôsobom ovplyvňuje postoj maloletých detí vo vzťahu k druhému rodičovi, príp. k súčasným partnerovi druhého rodiča? Antagonizmus rodičov dovoľuje predpokladať negatívne ovplyvňovanie, pričom predpoklad je väčší vo výchovnom prostredí matky.

9 otázka: Či maloleté deti prejavuje svoj postoj a vzťah k rodičom spontánne, pokiaľ nie, čím je to vyvolané?

Maloleté deti sa neprajavujú spontánne. Maloletý O. má ochraniteľský postoj k matke, lojalizuje sa s ňou.

10 otázka: Či rodičia vo vzťahu k mal. deťom používajú nevhodné výchovné prostriedky, ktoré u dieťaťa vyvolávajú neprimeraný strach a obavy? Rodičia nepoužívajú neprimerané prostriedky vo výchove.

11 otázka: Či má dieťa z otca alebo matky, prípadne ich partnerov strach? Deti nemajú strach z rodičov a matkinho partnera.

12 otázka: Ako vnímajú maloleté deti svojich rodičov? Maloletá Q. vyjadrila k matke pozitívny vzťah a k otcovi bol jej vzťah ambivalentný. Maloletý O. má pozitívny vzťah k matke a je ľahostajný a kritický k otcovi.

13 otázka: Či maloleté deti preferujú vo svojom citovom prežívaní niektorého z rodičov, príp. iné osoby a čím je to vyvolané? Obidve deti citovo preferujú matku, osoba otca je nahrádzaná partnerom matky.

14 otázka: Akým spôsobom sa môže negatívne prejavíť, resp. sa už prejavuje na maloletých deťoch stav, ak sa riešia konflikty medzi rodičmi za prítomnosti, alebo prostredníctvom maloletých detí? Ak sú konflikty medzi rodičmi riešené prostredníctvom mal. detí, hrozí vážnejšia destabilizácia ich psychického stavu hlavne prežívanými pocitmi viny, sebavýčitkami až sebazatravením (čo môže niekedy vyústiť do sebadeštrukcie až k suicídium). U mal. detí Q. a O. boli zistené neurotické prvky v ich prežívaní a správaní, u mal. Q. neurotický vývin. Neboli zistené významné znaky psychickej destabilizácie, isté prejavy lability možno pripísať pubertálnemu vekovému obdobiu a istému "vystuženiu" ich osobnosti dlhodobým disharmonickým vzťahom rodičov. Treba však zdôrazniť, že negatívne zážitky z prejavov konfliktného správania medzi rodičmi sa môžu prejavíť neskôr, nezriedka sa s následkami takýchto zážitkov ľudia vyrovnávajú po celý svoj ďalší život

15 otázka: Ako by rodičia mali zmeniť svoje správanie a komunikáciu, aby došlo k zníženiu emočného napätia u detí, aby stretnutia s otcom (prespávanie v domácnosti otca) neboli pre maloletú psychickou záťažou? Pokiaľ nedôjde k harmonizovaniu vzťahov medzi rodičmi mal. detí, vrátane zlepšenia vzájomného správania a komunikácie, nemožno očakávať zníženie emočného napätia u detí, ani zníženie novej psychickej záťaže mal. z prípadného prespávania u otca. Cestou k zharmonizovaniu vzťahov medzi rodičmi je rodičovská terapia a poradenstvo.

16 otázka: Posúďte súrodeneckú väzbu medzi maloletými deťmi? Súrodenecká väzba medzi deťmi je pevná.

17 otázka: Zistiť aktuálny názor maloletých detí na rozsah a úpravu stretávania? Maloleté deti sa v čase vyhotovenia posudku nechceli s otcom stretávať.

18 otázka: Je v záujme maloletých detí upraviť v súčasnosti stretávanie u otca v rozpore s ich prípadným názorom zisteným podľa predchádzajúceho bodu? V záujme mal. detí nie je taká úprava ich stretávania sa s otcom, ktorá by bola v rozpore s ich názorom, dlhodobo fixovaným na vedomej aj podvedomej úrovni vo výchovnom prostredí matky (matka dlhodobo vyjadruje a v poslednom období stupňuje výlučne negatívny vzťah k otcovi; pokladám za vylúčené, aby tento jej vzťah k otcovi negatívne neovplyvňoval vzťah mal. detí k ich otcovi). Dosiahnutie primeraného a dostatočného kontaktu mal. detí s otcom je možné cestou rodičovskej terapie a poradenstva.

19 otázka: Na základe vykonaného vyšetrenia, v akom rozsahu navrhujete upraviť styk otca s maloletými deťmi v súčasnosti? Znalčka uviedla, že navrhuje rodičovskú terapiu a poradenstvo v certifikovanom pracovisku s cieľom obnovy komunikácie s otcom, sebapoznania detí, sebahodnotenie a sebaúcta, získania techník sformovania a

prejavenia vlastného názoru. V rámci práce s rodičmi a deťmi navrhla realizovať kontakt detí s otcom v certifikovanom pracovisku spočiatku na 1-2 hodiny, neskôr na základe posúdenia odborníkom aj na dlhšie a mimo tohto pracoviska, vrátane výchovného prostredia otca.

20 otázka: Je vhodné uložiť rodičom výchovné opatrenie za účelom obnovenia vzájomnej komunikácie? Podľa záverov znalkyne obidvaja rodičia by mali urýchlene absolvovať kurz rodičovskej terapie a poradenstva minimálne s nasledujúcimi cieľmi: prijať svoj diel zodpovednosti za rozpad partnerského vzťahu; uznať, že druhý rodič má rovnakú zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o spoločné dieťa; uznať, že druhý rodič je ich spoločnému dieťaťu dobrým rodičom a robí, čo je v jeho silách; obnoviť vzájomnú komunikáciu (a snažiť sa o konštruktívnu v komunikácii) v záujme mal. detí; napriek všetkému, čo obidvoch vo vzájomnom partnerskom vzťahu a po jeho skončení sklamalo a zranilo, neodvrátiť sa vnútorne od druhého rodiča mal. detí, nevypovedať rodičovský vzťah; snažiť sa pochopiť druhého rodiča mal. láskavou trpezlivosťou; nerobiť si ilúzie a neposudzovať druhého rodiča výlučne podľa vlastných

ideálov a princípov; nezneužívať svoje aktuálne postavenie a vplyv na deti, a netriumfovať nad druhým rodičom ale viesť mal. deti k úcte k druhému rodičovi, k vďačnosti obom rodičom za život a za všetko, čo od rodičov dostávajú, ubezpečiť deti, že prišli na svet z lásky svojich rodičov, že problémy medzi rodičmi vyriešia rodičia sami ako dospelí a deti sa to netýka, majú si slobodne užívať lásku a ochranu obidvoch svojich rodičov.

21 otázka: Uviesť ďalšie dôležité zistenia a skutočnosti, ku ktorým ste dospeli v rámci znaleckého skúmania? V rámci záverov odporučila znalkyňa posúdenie duševného stavu pre vylúčenie pochybností, či destabilizácia u rodičov nepresiahla hraničné hodnoty.

17. Uznesením č.k. 20P/160/2013-1080 zo dňa 04.10.2018 pribral do konania znalca z odboru psychiatrie za účelom skúmania, či niektorý z rodičov vzhľadom na závery psychologického posudku netrpí psychiatrickými problémami. Ustanovená znalkyňa MUDr. K. V., v znaleckom posudku č. 2/2018 nezistila, že by rodičia trpeli poruchou v zmysle psychózy. Obaja sú spôsobilí na výchovu detí a neohrozujú ich, avšak u rodičov boli zistené zmeny osobnosti, ktoré sa liečením môžu zlepšiť.

18. Na pojednávaní dňa 18.12.2018 bola zistená zmena, kde strany uviedli, že sa začali realizovať stretnutia otca a maloletých detí. Na pojednávaní dňa 31.01.2019 bola uvedená skutočnosť potvrdená v časti stretávania otca s maloletou Q.. Rovnako aj na pojednávaní dňa 07.03.2019 a 02.04.2019, kde zhodne strany uviedli, že maloletá dcéra trávi s otcom čas prakticky každý druhý víkend v mesiaci.

19. Z obsahu písomného vyjadrenia maloletej č.l. 1185 (predložil jej brat) plynie, že súhlasí so stretávaním s otcom 1 krát do mesiaca počas víkendu od piatku od 16:00 do nedele do 10:30.

21. Maloletý O. pri vypočutí dňa 31.01.2019 mal výhrady k stretávaniu s otcom, popísal stretnutia s otcom zo svojho pohľadu, pričom mal výhrady k ďalšiemu stretávaniu a aj jeho priebehu. V rámci výsluchu uviedol, že má nahrávku komunikácie s otcom v rámci vozidla. Nahrávka bola pustená (je súčasťou nahrávky z pojednávania), pričom z obsahu nahrávky plynie, že otec nevhodne reagoval, po vyprovokovaní konfliktu zo strany maloletého syna (nevhodná negatívna hodnotiacia poznámka na otcovu profesnú kariéru učiteľa).

22. Matka špecifikovala svoje výdavky a príjmy na pojednávaní dňa 31.01.2019. Príjem v podobe čiastočného invalidného dôchodku je 165 eur a vyživovaciu povinnosť čo hradí bývalý manžel je 1500 eur. Na účte má našetrené 15.000 eur, to sú peniaze, ktoré si odkladám pre deti a ktoré dostanem na sviatky. Jej vlastné výdavky 400 eur nájom bývanie (4 osoby), strava v rámci domácnosti (4 osoby) cca 600-700 eur, deťom kupuje bio potraviny, oblečenie cca 500 eur mesačne, zdravotná starostlivosť - dopláca mesačne na lieky 30-40 eur podľa rozpisu, cvičenia na chrbticu si hradí sama 2-3 krát do týždňa po 20,-eur, výdavky na drogériu, kozmetiku a hygienu cca 150 eur, motorové vozidlo 40 eur po vydedení troma, 150 eur poisťka na auto ročne, 50 eur diaľničná známka, poisťka životná 540 eur ročne. Čo sa týka práce, tak je to komplikované vzhľadom na to, že bola na magnetickej rezonancii, má sa vyhýbať akejkolvek fyzickej práci, v októbri idem na prehodnotenie komisie a vyhýbať sa psychickej aj fyzickej záťaže. Matka predložila lekársky nález od prof. MUDr. O. A. , CSc, FRCP, z ktorej vyplýva, že matka u strese vyvolanom súdnymi konaniami v prítomnosti bývalého manžela dochádza k artériovej hypertenzii (aj akútnej) s potrebou infúznej parenterálnej liečby (liečba v rámci rýchlej zdravotnej služby a JIS), pričom efektívna kontrola krvného tlaku nie je možná. Ďalej správa obsahovala záver, že hrozí akútna mozgovocievna príhoda, a preto lekár odporučil obmedzenie stresových vplyvov, pri ktorých hrozí mozgovocievna príhoda. Matka špecifikovala výdavky na maloleté deti č.l.1227-1229, ako aj dokladovanie doučovaní maloletých detí č.l. 1230-1235. Matka predložila doklady o nákupe potravín, hradení osláv (č.l.1254-1306) vrátane výpisov z účtu.

23. Súd vypočul na pojednávaní dňa 31.01.2019 svedka X. I., nar. XX.XX.XXXX k majetkovým prevodom otca. Svedka navrhla vypočuť matka za účelom zistenia, či otec fiktívne neprevádzal majetok. Výsluchom svedka sa nepodarilo zistiť matkou tvrdené skutočnosti o účelových prevodoch majetku. Z obsahu daňového priznania otca mal súd preukázané, že otec zaplatil dane vo výške 6955,46 eur za rok 2018 (č.l.1195-1215), ako aj zaplatil odvody v sume 8618,- eur (č.l.1214).

24. Otec na pojednávaniach opakovane poukazoval na to, že maloletý syn je na počítači počas dlhšieho času, a preto sa s ním reálne nestretáva. Súčasne uviedol, že s dcérou trávi čas, pričom stretnutia sú bezproblémové. V záverečnej reči otec uviedol, že žiada, aby matka bola povinná pravidelne ho

informovať o zdravotnom stave maloletých detí a súčasne aby v prípade medicínskej intervencie u maloletých detí toto bolo konzultované s otcom. Otec súčasne navrhol určiť výživné vo výške 500,- eur mesačne na bežné výživné pre každé z maloletých detí a súčasne sumou 250,- eur na každé z detí na tvorbu úspor pre maloleté deti. Otec žiadal uložiť matke výchovné opatrenie v súlade so závermi znaleckého posudku. Súčasne sa vyjadril, že zamietnutie neodkladného opatrenia (podaného na súd v marci 2019) je neehospodárne konanie súdu. Otec záverom poukázal na to, že zo strany súdu mu boli opakovane zamietané procesné návrhy v rámci konania.

25. Strana matky v záverečnej reči uviedla, že čo sa týka úpravy práva a povinností k mal. deťom Q. D. a O. D. trvá na návrhu podaného písomnou formou s tým, že súhlasia s názorom mal. Q. a aby sa realizoval styk Q. s otcom 1 krát mes. tak, ako to uvádza vo svojom písomnom podaní. Čo sa týka výšky výživného rovnako sa pridriavame svojho pôvodného návrhu a žiadame priznať výživné vo výške 1.500 eur na každé mal. dieťa, pričom predpokladajú, že za tých viac rokov už deti sú staršie, ich nároky sa zvyšujú, preukázali sme výdavky na mal. deti, a preto je výška požadovaného výživného primeraná, vzhľadom aj na zdravotný stav matky, ktorá v súčasnej dobe ani počas celého konania nebola schopná dosahovať vyšší príjem. Rovnako žiadali, aby súd určil spätné výživné od doby rozvodu manželstva, vzhľadom na príjmové pomery matky žiadala, aby súd zaviazal otca k úhrade trov konania v plnej výške.

26. Podľa § 36 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

27. Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraviť styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

29. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

30. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

31. Podľa § 30 ods. 3 Zákona o rodine, rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

32. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

33. Podľa § 43 ods. 2 Zákona o rodine, dieťa je povinné svojim rodičom prejavovať primeranú úctu a rešpektovať ich. Ak dieťa žije v domácnosti s rodičmi, je povinné podieľať sa osobnou pomocou na spoločných potrebách rodiny a prispievať na úhradu potrieb rodiny podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

33. Podľa § 43 ods. 3 Zákona o rodine, dieťa je ďalej povinné
a) spolupracovať so svojimi rodičmi v záujme starostlivosti o neho a jeho výchovu,
b) plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane svojim schopnostiam a

c) vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť preň ohrozujúci, najmä užívania látok, ktoré poškodzujú jeho telesné a duševné zdravie.

34. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

35. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

36. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

39. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí..

40. Podľa čl. 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

41. Podľa § 24 Zákona o rodine

- ods. 1, rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

- ods.2, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

- ods. 3, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

- ods. 4, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

- ods. 5, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do

osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťaťi domáhať na súde.

42. Podľa § 25 Zákona o rodine:

- odsek 1, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

- odsek 2, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

- odsek 3, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

- odsek 4, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

- odsek 5, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

43. Súd v odôvodnení rozhodnutia ako prvou otázkou sa bude zaoberať otázkou stretávania otca s maloletými deťmi. Súd konštatuje, že v konaní nastala v roku 2016 situácia, ktorá pretrvávala až do vyhotovenia psychologického znaleckého posudku, a to taká, že otec sa s maloletými deťmi prakticky nestretával. Súd konštatuje, že uvedené bolo spôsobené antagonistickým postojom rodičov ako aj negatívnym ovplyvňovaním detí vo výchovnom prostredí matky, čo plynie zo znaleckého posudku (viď ods. 16 odôvodnenia), ako aj z dovtedajšieho priebehu konania. Súčasne maloleté deti opakovane prezentovali názor tak na súdnom pojednávaní 20.06.2017, ako aj pri vyšetrení u znalca, že sa nechcú nateraz s otcom stretávať. Vzhľadom na uvedené, preto znalec odporučil rodičovskú terapiu s cieľom zlepšiť vzájomnú komunikáciu rodičov, pochopenie úlohy druhého rodiča a postupného obnovenia stretávania otca s deťmi. Súd rovnako ako znalkyňa poukazuje na nevhodné prístupy rodičov (sms správy otca č.l.926-929, ako aj skutočnosť, že matka ich ukázala deťom), kedy títo prakticky bojovali proti seba a použili na boj aj deti (najmä matka). Súd vypočul znalkyňu na pojednávaní, ktorá zotrvala na svojich záveroch, ako ich aj vysvetlila bližšie samotným rodičom viď zápisnica z 04.10.2018. Súd konštatuje, že rodičia po vstrebaní záverov znaleckého posudku, čiastočne modifikovali svoje postoje a správanie, čo reálne viedlo k postupnej obnove stretávania maloletej dcéry s otcom a v konečnom dôsledku aj čiastočného stretávania maloletého syna s otcom. Maloletá dcéra prejavila vôľu stretávať sa s otcom jeden víkend v mesiaci (viď č.l. 1185). Uvedený názor maloletá prejavila 31.01.2019. Zo skutočností prezentovaných otcom a stranou matky na pojednávaní mal súd preukázané, že otec sa reálne stretáva s maloletou dcérou už pravidelne, a to minimálne dva víkendy v mesiaci (niekedy aj tri), čo prezentovali ako nespornú skutočnosť obe strany. Vzhľadom na uvedené, preto súd rozhodol tak, že upravil stretávanie otca s maloletou dcérou na štandardné dva párne víkendy v mesiaci, v záujme odstránenia trecích plôch a priestoru možného vzniku konfliktov, vychádzajúc z reálneho konania dcéry, ktorá sa s otcom takto už dobu posledných dvoch mesiacov stretáva, čím prejavila svoj názor na uvedené stretávanie.

44. Podľa § 37 ods. 2 písm. a d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: - uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

45. Vo vzťahu k stretávaniu otca s maloletým synom súd musí konštatovať, že v konaní došlo k zlepšeniu (reálne sa otec so synom už komunikujú - hoc nevhodne a je medzi nimi interakcia). Súd tak ako v neodkladnom opatrení konštatuje, že znalecký posudok č. 93/2018 je vo svojich záveroch jasný, pričom na jednej strane je potrebné si prečítať anamnestické údaje a zistenia znalkyne, ktorá podrobne zisťovala aktuálny stav. Avšak na strane druhej je najmä potrebné zamerať sa na závery znaleckého posudku, ktoré po vyhodnotení všetkých anamnestických údajov pribratá znalkyňa ako odborník v danej oblasti prijala, a to, že: „v záujme maloletých detí nie je taká úprava ich stretávania s otcom, ktorá by bola v rozpore s ich názorom, dlhodobou fixovaným na vedomej aj podvedomej úrovni vo výchovnom prostredí matky Dosiahnutie primeraného a dostatočného kontaktu mal. detí s otcom je možné cestou rodičovskej terapie a poradenstva“ (viď odpoveď na otázku č. 18 str. 35 posudku). Súd tiež poukazuje na záver znaleckého posudku č. 93/2018 v bode 19, kde je navrhnuté: „zahájenie rodičovskej terapie a

poradenstva v certifikovanom pracovisku u obidvoch rodičov a paralelne u detí s cieľom zabezpečenia zdravého vzťahu detí k rodičom (vd'ačnosť obidvom rodičom za život a všetko, čo bolo z ich strany možné, úprava komunikácie s otcom, sebaopoznanie, sebahodnotenie a sebaúcta, techniky sformovania a prejavovania vlastného názoru)“ (viď odpoveď na otázku č. 19 str. 35 posudku). Súd tiež konštatuje, že aj závery posudku č. 2/2018 síce odporúča terapiu pre matku, avšak v zmysle záverov posudku jej stav nie je taký, ktorý by jej bránil v starostlivosti o deti. Tak ako súd uviedol už v uznesení v roku 2017, obnovu dôvery detí v otca nemožno nariadiť rozhodnutím súdu, ale je ho potrebné vybudovať za aktívnej účasti otca, ale aj matky, avšak v súčasnosti na základe znaleckého skúmania vychádzajúc zo záverov znalkyne v posudku č.93/2018 je potrebné prijať ten záver, že náprava stavu u syna (ale aj u otca) už nie je možná len na základe konania otca, alebo matky, resp. syna (nemôže vychádzať z ich vlastného prístupu k veci bez ďalšieho) ale je potrebné, aby sa tak stalo pod dohľadom odborníka na terapeutickú a poradenskú činnosť v certifikovanom pracovisku. Súd súčasne zvyrazňuje závery posudku o potrebe rešpektovania názoru syna a potreby odborného riešenia. Súd tiež poukazuje na odporúčanie procesného opatrovníka, ktoré vychádza rovnako ako závery súdu zo znaleckého posudku a navrhuje rešpektovať názor detí, pričom súd sa so závermi opatrovníka pre konanie stotožňuje a rovnako zastáva názor, že v tomto prípade nateraz je potrebné rešpektovať názor syna na stretávanie, nakoľko v zmysle znaleckého posudku č.93/2018 je toto najlepším záujmom dieťaťa a tento záujem má prednosť pred záujmom otca v podobe úpravy styku formou neodkladného opatrenia. Súd má za to, že náprava nemôže byť zabezpečená momentálne úpravou styku jeho nariadením, ale len rozhodnutím vo veci samej v podobe výchovného opatrenia, ktoré podrobiť sa odbornému poradenstvu tak otcovi, ako aj synovi, a v konečnom dôsledku aj matke (matke však v inom rozsahu). Súd uvádza, že v konaní bolo preukázané, že maloletý syn sa nespráva vhodne k otcovi, pričom rovnako sa správal nevhodne otec k synovi - viď nahrávka z cesty vozidlom (ktorá je súčasťou nahrávky z pojednávania 31.01.2019), ktorou mal súd preukázané nevhodné správanie otca aj syna. Uvedené chovanie súd vyhodnotil na podklade dlhodobého antagonizmu rodičov, avšak syn nie je oprávnený k takej neúcte k otcovi, aká bola prejavovaná práve na danej nahrávke, nakoľko syn si nemôže dovoliť hodnotiť prácu otca ako učiteľa a vyvyšovať sa nad neho (resp. reagovať obdobne v iných situáciách), čím vo svojej podstate vedome vyprovokoval konflikt s otcom. Súd uvádza, že je nevyhnutné, aby si otec uvedomil, že syn dospieva, pričom zakrátko už bude vyprofilovanou osobnosťou a prakticky dospelou osobou, t.j. otec nemôže aplikovať štandardnú otcovskú moc, ale musí k synovi (samozrejme rovnako aj k dcére) pristupovať ako k partnerovi. Syn si na druhej strane musí uvedomiť, že otec ho má rád, pričom hoc to tak syn nevníma, otec sa o neho nikdy neprestal starať a vždy mal záujem o jeho život, dobro a stretávanie s ním, aj keď to otec nedokázal prejavovať štandardným spôsobom a aj dnes napriek skúsenostiam, inteligencii podľahne emóciám (viď nahrávka). Je treba si uvedomiť, že aj otec je len človek a vo svojej podstate najťažšiu ranu dokážu principiálne v citovej oblasti ušetriť len tí najbližší. Súd tiež uvádza, že je evidentné, že maloletý syn dospieva a približuje sa do momentu, kedy názorovo dospeje, avšak musí si uvedomiť, že tak ako to robí teraz, uvedené nie je správne. Hoc sa to synovi nemusí javiť zo strany otca ako v jeho prospech, otec vynakladá veľké úsilie na jeho budúci rozvoj, práve napr. tým, že ho vedie k športu a nie k počítačovým hrám. Je potrebné si uvedomiť, že ten kto sa snaží ako rodič (samozrejme primerane), aby dieťa bolo cieľavedomé, so svojou vlastnou víziou, hoc pre dieťa sa to v danom momente zdá ako zaťažujúce, je práve človek, ktorému osud vlastného dieťaťa nie je ľahostajný a chce aby dieťa malo správny názor na život, rovnako je však nevyhnutné a dôležité prejavy rodičovskej lásky a pochopenia. V zmysle zákona o rodine (§43) deti nemajú len práva, ale aj povinnosti, a to úcty a rešpektu k rodičom, v čom súd vidí nedostatky na strane syna, ale aj na strane otca. Súd má za to, že práve úcta a rešpekt k rodičom sú dôležitou imanentnou súčasťou správne fungujúceho vzťahu rodiča a dieťaťa. Od podania znaleckého posudku sa situácia v konaní zmenila, pričom súd je toho názoru, že je uvedené zmenou postoja matky, ale aj otca s cieľom obnovenia stretávania otca a detí. Uvedené skutočnosti viedli súd k tomu, že uložil otcovi a maloletému synovi výchovné opatrenie, a to tak, že otec aj syn sú povinní podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií počas nasledujúcich 6 mesiacov s psychológom v intervaloch podľa jeho určenia na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi otcom a synom, pochopenie úlohy a role rodiča a obnovenie rodičovských zručností a schopností, uvedomenie si potreby rešpektu a úcty voči rodičom zo strany maloletého. Súd v tejto zmenenej situácii videl priestor aj na uloženie výchovného opatrenia matke, kde sú zlyhania vo výchove, keď syn má takéto prejavy správania voči otcovi, čo si syn voči otcovi ako rodičovi nemôže dovoliť. Avšak vzhľadom na preukázaný evidentne iný prístup v konaní v rámci stretávania otca s maloletými deťmi (zmena nastala od psychologického znaleckého skúmania, resp. od zistenia jeho výsledkov), súd uložil matke výchovné opatrenia v menšom rozsahu, a to s cieľom

obnovenia rodičovských zručností ohľadom výchovy a starostlivosti o maloletého, usmernenia matky ohľadne jej zodpovednosti za výchovu a vývin maloletého, pochopenia role druhého rodiča v živote detí v počte 10 stretnutí na referáte poradensko-psychologických služieb UPSVR. Súd zvolil v oboch prípadoch referát poradensko-psychologických služieb UPSVR, nakoľko má za to, že takéto výchovné opatrenie pri už existujúcich zmenách postoja rodičov je dostatočné pre účely jeho dosiahnutia a nie je potrebné špeciálne certifikované zariadenie. Súd opakovane konštatuje, že tak ako dospievajúci syn, tak aj otec sú osobnosti s výrazným prejavom a hoc otec prezentoval situáciu tak, že syn je povahou po matke, tak podľa názoru súdu, práve prejavom a striktným prístupom je povahou po otcovi, kde práve vznikajú trecie plochy. Práve uvedené vlastnosti sú dôvodom na to, že súd rozhodol v súlade so závermi posudku o neupravení styku a o uložení výchovného opatrenia synovi, otcovi a matke. Súd nerozhodoval o uložení výchovného opatrenia dcére, nakoľko má za to, že v nastali také zmeny vo vzťahu k stretávaniu s otcom, ktoré by odôvodňovali uloženie výchovného opatrenia, pričom súčasne jej správanie nevykazuje žiadne problémy.

46. Otec žiadal v záverečnej reči, aby bol informovaný pravidelne o zdravotnom stave detí. Súd konštatuje, že otcovi síce nič nebráni navštevovať lekára maloletých detí (u ktorého sa dlhšiu dobu neinformoval), avšak na druhej strane vzhľadom na existujúce zdravotné problémy maloletých detí (syn problém s ramenom, dcéra s očami atď), je vhodné, aby otec bol pravidelne informovaný o zdravotnom stave maloletých detí. Súd matke uložil túto povinnosť v súlade s § 24 ods. 5 Zákona o rodine, a to realizovať písomne raz mesačne informáciu o zdravotnom stave, pričom pre písomnú formu postačí email), pričom ak dieťa nemá zdravotné problémy v zásade stačí strohá konštatácia o ich dobrom zdravotnom stave. Keďže bolo určené, že správu treba podať raz mesačne, tak je vhodné si vybrať niektorý pravidelný čas v mesiaci, napr. posledný deň, kedy matka písomnú informáciu otcov odošle. V prípade liečby (napr. ramena) je potrebné o zvolenom postupe informovať otca a odkonzultovať to s ním. Akútne zdravotné problémy je potrebné otcovi dať vedieť bezodkladne (vtedy je potrebné považovať písomnú formu za zachovanú aj pri odoslaní sms otcovi), akútnosť zdravotného problému je samozrejme vecou odborného posúdenia, ktoré poskytne lekár poskytujúci zdravotnú starostlivosť (bežnú nádchu, či už ako prejav prechladnutia alebo alergie nie je potrebné oznamovať, keď tak neurčí lekár). Tu je však potrebné zo strany otca si uvedomiť, že za týmto účelom je potrebné sa vyvarovať v tomto komunikačnom kanále (napr. zvolený email, sms), akejkol'vek inej komunikácie s matkou, aby táto pre ňu nebola obťažujúca, t.j. je potrebné komunikovať len a výlučne o zdravotnom stave detí a neriešiť žiadne iné okolnosti, nakoľko v takom prípade by od matky uvedená povinnosť nemohla byť spravodlivo požadovaná. Súd túto povinnosť uložil matke rovnako s cieľom eliminovať vzájomné trecie plochy a prípadné budúce spory s otcom, kedy bola jasne vymedzená povinnosť matke vo vzťahu k otcovi, čím prípadné požadovanie informácii nad uvedený rozsah by bolo nedôvodné.

47. Podľa § 62 Zákona o rodine

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- ods. 4, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

48. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

49. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo

maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

50. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

51. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

52. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

53. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

54. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

55. Podľa § 2 ods. 1 zákona CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

56. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

57. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

58. Súd o výživnom rozhodoval v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení. Matka sa v návrhu domáhala určenia výživného na maloleté deti vo výške 1.500,- eur na každé. Súd uvádza, že matka opakovane deklarovala výdavky na maloleté deti v sume presahujúcej sumu 1.500,- eur na každé z detí (s výnimkou času, kedy výdavky špecifikovala na syna v sume cez 1300,- eur) viď ods. 7 odôvodnenia. Matka v súvislosti s tvrdenými výdavkami č.l.1251-1253 predložila aj doklady nachádzajúce sa v súdnom spise na č.l. 1254-1306, ako aj výpisy z účtu do konca roku 2018. Matka preukázala len časť tvrdených výdavkov, a to prakticky len za mesiac február 2019. Súd konštatuje, že v rozhodnutí č.k. 16P/37/2014-385 zo dňa 14.09.2017, kde sa rodičia vzdali odvolania sa rodičia dohodli, že otec platiť bežné výživné na obe maloleté deti v sume 650,- eur na tvorbu úspor pre každé z maloletých detí za obdobie od 01.10.2015 do 02.11.2016 sumu 1300,- eur (čo predstavuje reálne sumu 100,- eur na mesiac). Tak ako bolo uvedené vyššie rodičia sa vzdali odvolania a uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Súd tak ako už uviedol vyššie ods. 14 odôvodnenia má za to, že skutková situácia v konaní v čase právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze a v čase mu bezprostredne predchádzajúcom je totožná so stavom konania vo veci sp.zn. 22C/103/2015 a so stavom v konaní 16P/37/2014. Súd konštatuje, že skutkový stav ohľadne povinnosti platiť výživné v sume 2000,- eur (vrátane tvorby úspor) bolo vzaté v úvahu pri vydaní rozhodnutia vo veci 22C/103/2015 pri určení povinnosti platiť výživné na manželku. Súd teda vyhodnocoval odôvodnené potreby maloletých detí. Súd uvádza, že matka síce špecifikovala výdavky na maloleté deti samostatne, na čo ju súd aj opakovane vyzýval, avšak vzhľadom na tvrdené skutočnosti (výšku výdavkov) a skutočnosť, že v konaní o úpravu práv a povinností na čas do rozvodu bolo výživné priznané v sume 650,- eur, mal súd preukázané, že výdavky tvrdené matkou boli nadhodnotené v čase vydania prvého rozhodnutia, ako aj v následnom čase. Súd konštatuje, že matka špecifikovala v konaní 22C/103/2015 výdavky na seba a maloleté deti na sumu 7182,- eur mesačne. Aj keby súd pripustil, že takéto výdavky matka vynakladá z príjmov z predaja domu, tak tieto by sa jej reálne museli minúť do 12 mesiacov od predaja domu, čo sa však nestalo, keďže prakticky matka operuje hradením výdavkov z týchto príjmov prakticky do súčasnosti. Reálne napriek tvrdeniu matky,

že vykryva rozdiel zo sumy predaja rodinného domu má súd za to, že ide o účelové tvrdenie, keď matka potom, ako zistila v roku 2016, že bude kontrolovaný účet vybrala si v júni 2016 77.000,- eur - viď výpisy (výber 74.000,-eur a dvakrát suma po 1.500,- eur), pričom zostatok zistený v konaní 22C/103/2015 bol vo výške nad 70.000,- eur k 31.12.2015. T.j buď matka výdavky výrazne nadhodnotila, alebo mala iný výrazne vysoký príjem. Súd vyhodnotil ako vierohodnú verziu o nadhodnotení výdavkov. Následne matka opätovne realizovala jednorázové výbery vyšších súm, čo dovtedy štandardne nerobila. Súd uvedené skutočnosti vyhodnotil ako účelové konanie v snahe zabezpečiť dôveryhodnosť tvrdení ohľadne výšky výdavkov na maloleté deti, rovnako ako preukázanie výdavkov za mesiac február 2019 na oblečenie a na stravu. Súd v tejto súvislosti súčasne konštatuje, že predmetom nákupu bol aj alkohol (1x) a ďalšie predmete nevhodné na konzumáciu pre deti, a preto má za to, že ide o výdavky na stravu celej rodiny, resp. účelovo prezentované výdavky zo strany matky, nemajúce základ v reálnych výdavkoch rodiny. Súd teda vzhľadom na nesúčinnosť matky opätovne vyhodnocoval jednotlivé výdavky na maloleté deti. Súd bol zaviazaný zisťovať individuálne výdavky detí, pričom má za to, že vzhľadom na nesúčinnosť matky, ktorú opakovane vyzýval na špecifikovanie reálnych výdavkov, čo však nenašlo pozitívnu odozvu u matky maloletých detí. Súd v tejto súvislosti konštatuje, že otec rovnako neuviedol svoje výdavky v prehľadnom, preskúmateľnom a preukázateľnom členení. Súdu sa vzhľadom na vyššie uvedené nepodarilo zistiť reálne výdavky na maloleté deti, hoc sa o to opakovane pokúsil, pričom ukladanie pokút rodičom, ako aj opätovné výsluchy detí za účelom zistenia skutočného stavu vecí, vzhľadom na najlepší záujem maloletých detí nerealizoval, keďže deti nechcel súd zaťažovať opätovnými výsluchmi na detailné zisťovanie rodinných zárobkových, majetkových pomerov, keď rodičia napriek opakovaným výzvam si svoju povinnosť nespĺnili. Súd teda pri zisťovaní stavu ohľadne reálnych výdavkov na maloleté deti vychádzal zo skutočnosti, že rodičia akceptovali rozhodnutie o bežnom výživnom na každé z maloletých detí vo výške 650,- eur ako primerané, ako aj skutočnosti, že maloleté deti sú dvojčičky, a teda je možné väčšinu výdavkov posudzovať ako rovnakých, hlavne ak ide o štandardné výdavky, ktoré sú charakteristické pre vek maloletých detí, pričom niektoré výdavky boli posúdené individuálne. Súd vzhľadom na vek detí 14 rokov vyhodnotil ako primerané náklady (výdavky platia pre každé dieťa pokiaľ nie je uvedené meno, vtedy ide o individuálny výdavok na maloleté dieťa):

- náklady na stravu detí vo výške 150,- eur,
- náklady na oblečenie v sume 80,- eur,
- náklady na školskú jedáleň 25,- eur,
- náklady na drogéria 20,- eur,
- náklady na knihy 10,- eur,
- náklady na mobil 15,- eur, súd priznal len pomernú časť, ako primeranú sumu
- náklady na lieky 7,- eur (podľa predložených dokladov) pričom matka na pojednávaní dňa 14.09.2017 tvrdila, že deti sú v zásade zdravé,
- náklady na byt 60,- eur (vyúčtovanie za rok 2017 bolo v sume 3360,- eur delené 4 osoby delené 12 mesiacov = 70,- eur, pričom súd priznal pomernú časť týchto výdavkov),
- náklady na školu 20,- eur,
- náklady na auto 20,- eur, v súvislosti s dopravou maloletých detí.
- náklady na lekára 40,- eur vrátane nákladov na okuliare,
- náklady Q. VIP Dance club 30,- eur,
- náklady na doučovania O. 225,- eur (8x á18,-eur angličtina v sume 144 eur, 3x 10,- eur/2=15,-eur programovanie, slovenčina a nemčina 80,- eur, matematika 40,- eur/2=20,- eur), Súd tieto výdavky zohľadnil čiastočne, nakoľko má za to, že je aj na samotnom maloletom, aby sa pripravoval na vyučovanie, resp. s cudzieho jazyka, a preto tieto výdavky krátil na sumu 225,- eur.
- náklady na doučovanie Q. suma 195,- eur (angličtina 72,- eur, španielčina 48,- eur, 3x 10,- eur/2=15,-eur programovanie, slovenský jazyk 40,- eur, matematika suma 20,- eur)
- výdavky na dovolenku na dovolenku 70,- eur (súd zohľadnil, že otec zobral v ostatnom období deti na lyžovačku- dovolenku, ktorú hradil, pričom ak sa dieťa nechcelo zúčastniť je to jeho rozhodnutie, t.j. celkom výdavky na maloleté deti v sume 742,- eur na každé z detí po zohľadnení ich individuálnych potrieb. Súd má za to, že rodičia sú povinní zabezpečiť bytovú potrebu pre maloleté deti, avšak túto by nemal zabezpečovať len jeden z rodičov hradením všetkých nákladov, ale mal by sa nej podieľať aj druhý rodič, preto súd zohľadnil náklady na bytovú potrebu len v rozsahu 60,- eur, pričom súd konštatuje, že otec po značnú časť konania uvedený výdavok hradil. Súd súčasne konštatuje, že z obsahu spisového materiálu mal preukázané tvrdenie matky, že na bežný chod domácnosti pred opustením spoločnej domácnosti jej poskytoval otec detí sumu do 1500,- eur (na náklady všetkých štyroch osôb). Súd náklady na prevádzku motorového vozidla a s tým spojenú spotrebu pohonných hmôt považuje za účelnú a odôvodnenú v rozsahu priznanej sumy 20,- eur na jedno maloleté dieťa, nakoľko má za to, že nemožno

na LV č. XXX pre kat. úz. J., obec: D., okres: T.. Povinný je výlučným vlastníkom výrobnéj haly na s. č. XXX na parc. č. XXXX/XX a parcel registra „C“ č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m², č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², zapísaných na LV č. XXX pre kat. úz. Q., obec: Q., okres: N.. Súd tiež vychádzal z toho, že otec podľa vlastnej špecifikácie ohodnotil vyššie uvedený majetok, ktorý má zapísaný na listoch vlastníctva na sumu X.XXX.XXX,- eur až X.XXX.XXX,- eur. Súd sa prikláňa k hornej hranici a konštatuje, že podľa jeho názoru, je majetok speňažiteľný za uvedenú sumu. Súd k príjmom konštatuje, že otec si nesplnil svoju povinnosť a nepreukázal reálne príjmy tak, ako ich dosahoval a svoje príjmy reálne zatajoval počas celého konania, formálne deklaroval svoje príjmy prostredníctvom daňového priznania avšak bez reálnych záverov. Uvedené však nie je dôvodom na to, aby súd vychádzal z jeho nižších príjmov (20x násobok životného minima), kde fakticky nesplnenie otcovej povinnosti táto by mu bola na prospech a ťažil by z nej. Uvedené viedlo súd k tomu záveru, že obdobne ako v konaní 22C/103/2015 skúmal metódou príjmov a preukázaných výdavkov, ako príjmy otec reálne dosahuje. Súd dospel k záveru, že otec dosahoval v čase po právoplatnosti rozvodu naďalej príjem vo výške 6311,- eur, čomu zodpovedajú aj reálne výdavky otca, kedy tento platí popri výživnom na deti v sume 1300,- eur mesačne, výživnom na manželku v sume 1500,- eur (toho času už splnená), aj iné výdavky v podobe potrieb maloletých detí, či už počítačov, resp. dovoleníek, prípadne aj iných potrieb, ktoré uhrádza, resp. platil úver splátkou v sume 3385,- eur mesačne, ako aj úver v sume 500,- eur mesačne, pričom musel mať vlastné výdavky na stravu, voľnočasové aktivity atď, hoc ich nešpecifikoval a nepreukázal hoc aj vedome. Súd konštatuje, že tak ako v minulosti má otec opakované vklady na účty bez špecifikácie dôvodu (viď odôvodnenie ods. 13) v sume viac ako 32300,- eur len v roku 2018. Súd preto má za to, že sa zásadne nezmenili pomery otca oproti konaniu 22C/103/2015, pričom k zvýšeniu tohto príjmu z dôvodu splatenia úverov a výživného na manželku došlo ku koncu roka 2018 (zanikla mu povinnosť platiť úver 3385,- eur mesačne, avšak pribudol mu nový úver v sume 915,- eur, ktorý platí aj naďalej pri výpočte za rok 2018 by úvery predstavovali sumu 2400,- eur mesačne 3385,- eur mesačne platil do júna/2018 + 500,- eur mesačne nový úver do júna, od júna 2018 sumu 915 eur, čo za rok predstavuje sumu $28800/12=2400,-$ eur). Možno konštatovať, že od roku 2019 sa otcovi z dôvodu splatenia starého úveru, hoc mu pribudol nový, zvýšil príjem z dôvodu poklesu výdavkov o sumu 2000,- eur na sumu 8300,- eur. Prakticky teda príjem otca za rok 2018 mierne by narástol, avšak platil sumu zameškaného výživného na manželku v sume 1500,- eur mesačne, čo súd zohľadnil pri svojom rozhodnutí a určil vyššie výživné až od 01/2019, keďže od roku 2019 už otec tento výdavok nemá, a preto sa jeho príjem zvýšil na vyššie uvedenú sumu 8300,- eur. Otec nešpecifikoval konkrétne svoje výdavky a v konaní ich žiadno ani nepreukázal tak, ako v predchádzajúcich konaniach. Otec mal možnosť dokladovať výdavky k príjmom z podnikania, avšak tak neurobil, hoc z konania vedeného pod sp.zn. 22C/103/2015 mu bol známy právny názor súdu na danú vec a povinnosť preukázať svoje výdavky a príjmy, čo zvýraznila aj odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí. Súd súčasne konštatuje, že v konaní bolo bezpochyby preukázané, že otec plnil výživné od rozvodu každý mesiac v sume 650,- eur na každé z maloletých detí.

61. Porovnanie možností rodičov a stanovenie pomeru podielu vyživovacej povinnosti medzi nimi. Súd pri určení pomeru vyživovacej povinnosti vychádzal aj čistého príjmu matky, ktorá pomerom k čistému príjmu otca (spoločný čistý príjem rodičov predstavuje 8800,- eur) je 5,7 %, t.j. matka má hradiť 5,7% odôvodnených výdavkov a otec zvyšok, t.j. 94,3%, čo predstavuje zo sumy zistených odôvodnených výdavkov sumu 699,71 eur, po zaokrúhlení 700,-eur. Súd súčasne vychádzal z ustálenej súdnej praxe, a to že výživné je potrebné určiť v rozpätí 25-30% príjmu povinnej osoby - otca, ktorý súd ustálil tak, že ak otec dosahoval príjem vo výške 6311,- eur mesačne až do 31.01.2018 (vychádzajúc z nezmeneného skutkového stavu ohľadne príjmu otca) a od uvedeného času dosahuje otec príjem vo výške 8300,- eur mesačne. Preto súd pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal z uvedených súm. Vzhľadom na výšku príjmu určil súd otcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 650,- eur na každé z maloletých detí na čas po rozvode do 31.12.2018, pričom táto predstavuje sumu 10,3 % jeho čistého príjmu, celkom spolu základná vyživovacia povinnosť na obe deti vo výške 20,6 % čistého príjmu. Súd mal za to, že nenastala do 31.12.2018 taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala určiť inú sumu výživného na čas po rozvode, ako bola určená v konaní 16P/37/2014, a preto rozhodoval v intenciách uvedeného konania a rozhodnutia. Súd však rozhodol tak, že určil otcovi povinnosť prispievať na tvorbu úspor sumou 200,- eur mesačne na každé z maloletých detí, čo zvýšilo jeho vyživovaciu povinnosť 15,05 % na každé z maloletých detí, a jeho celková vyživovacia povinnosť vrátane tvorby úspor dosiahla hranicu akceptovanú súdnou praxou t.j. vo výške 30% zo sumy príjmu povinného rodiča. Súd vychádzal pri stanovení uvedenej sumy nielen z príjmu, ale aj celkovej majetkovej situácie otca. Vzhľadom na rast čistého reálneho príjmu súd otcovi zvýšil sumu určenú na tvorbu úspor od 01.01.2019 na sumu 300,-

eur mesačne. Vzhľadom na rast životných nákladov, ktorý nastal v roku 2017 a 2018 (inflácia podľa štatistického úradu bola za oba roky 3,8%) by prichádzalo do úvahy zvýšiť výživné na sumu 675,- eur, avšak súd prihliadol na zvýšené náklady na doučovanie maloletých, hoc ich nepriznal v plnej výške (pri synovi), nakoľko je súd toho názoru, že aj deti by sa mali samé pričiniť o svoj úspech, a to aj riadnou prípravou na vyučovanie, preto súd v súlade so zistením výdavkov uvedených v ods. 58 odôvodnenia rozhodol o zvýšení bežného výživného od 01.01.2019 na sumu 700,- eur, vychádzajúc z čistého príjmu otca, ktorý od 01.01.2019 ustálil na sumu 8300,- eur. Súd súčasne rozhodol o tom, že nedoplatok na zvýšenom výživnom za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 je otec povinný zaplatiť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia v sume 400,- eur, pričom sumu vypočítal ako 50,- eur x 2 deti x mesiace. Z takto určeného príjmu predstavujú výdavky otca na výživné 8,43 % z čistého príjmu na jedno dieťa pri bežnom výživnom a 12,05 % aj s výživným určeným na tvorbu úspor. Celkovo tak otcova vyživovacia povinnosť v percentuálnom vyjadrení k čistému príjmu poklesla z 10,3% na 8,43% na jedno dieťa, z 20,6% na 16,86% na obe deti pri bežnom výživnom a na 24,1 % aj s výživným na tvorbu úspor. Súd súčasne určil nedoplatok na výživnom na tvorbu úspor, ktoré predstavuje celkovú sumu 12800,- eur, ktorú otcovi umožnil splácať spolu s bežným výživným v splátkach po 400,- eur pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia, čo i len jednej splátky. Zameškané výživné na tvorbu úspor bolo vypočítané nasledovne: výživné od 03.11.2016 do 31.12.2018, na obe deti t.j. celkom 26 mesiacov x 400 eur sa rovná 10400,- eur a 600,- eur x 4 mesiace za obdobie od 01.01.2019 do 30.04.2019 sa rovná 2400,- eur, t.j. celkom suma 12.800,- eur. Súd určil dlhšiu lehotu splatnosti a možnosť plnenia v splátkach v súlade s nižšie uvedenými zákonnými ustanoveniami.

62. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

63. Podľa § 233 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

64. Podľa § 233 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

65. Pokiaľ ide o súdnu prax, že rodič by mal zo svojho čistého príjmu vynakladať sumu v rozsahu od 20 do 25% (výnimočne 30%) na všetky vyživovacie povinnosti, súd uvádza, že sa postupoval v súlade s uvedenou súdnou praxou. Hoci príjem otca by umožňoval určiť výživné aj vo vyššej sume, súd poukazuje na skutočnosť, že výživné slúži na zabezpečenie potrieb dieťaťa a prípadne na tvorbu primeraných úspor, a nie na vykrytie nedostatku príjmu matky. Pri určení výšky výživného bolo tiež potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že otec maloletých detí zaplatil deťom dovolenku, lyžovačku, je súčinný v prípade zdravotných problémov a súčasne prehlásil, že je ochotný a schopný deti podporovať aj mimo ustanovený rozsah (ktorý on sám navrhoval na sumu 500,- eur). Uvedené tvrdenia otca matka nerozporevala a tieto boli v konaní preukázané aj nesporné a súd v tejto časti nemá pochybnosti o zodpovednom prístupe otca k uvedenej otázke. Podľa názoru súdu, bežným výživným vo výške 700,- eur mesačne a výživným na tvorbu úspor vo výške 300,- eur mesačne, popri platení dovoleniek otcom, poskytovaní hmotných výhod (počítač, telefón) a ochote aktívneho trávenia voľného času otca s maloletými deťmi je dostatočne naplnená zákonná požiadavka zhodnej životnej úrovne maloletých detí s otcom, a preto niet dôvodu na určenie vyššieho výživného, ako určeného týmto rozhodnutím. Tu súd súčasne uvádza, že aj trávením spoločných chvíľ sa upevňuje vzťah rodičov k deťom a naopak, pričom ak syn uvedené odmieta (či už z vlastného presvedčenia, alebo z podnetu pod vplyvom tretích osôb) je to jeho rozhodnutie, ktorého dôsledky vzhľadom na to, že je už skoro dospel, musí znášať sám. Súd súčasne uvádza, že je toho názoru, že každý rodič pri dobrom vzťahu s dieťaťom poskytne dieťaťu (aj matke hoc spolu nežijú) viac dobrovoľne ako by to mal poskytnúť na silu. Tiež je potrebné zohľadniť to, že otec sa na dosiahnutie svojej životnej úrovne (príjmu) musel veľmi snažiť a pri pasivite by uvedené určite nedokázal, hoc možno v určitom momente sa prejavili aj negatívne dôsledky (rozpad rodiny). Nemožno však odčleniť osobu otca (jeho negatívne stránky, ktoré má však každý človek), od toho čo pre rodinu dosiahol, čo jej poskytuje, hoc sa to nemusí javiť na prvý pohľad zrejme, o čo sa snaží pri deťoch (aby boli cieľavedomí a úspešní ľudia so šťastným a naplneným životom). Súd ďalej podporne poukazuje na nález Ústavného súdu ČR vydaný dňa 16.12.2015 pod sp.zn. IV. ÚS 650/15, v ktorom ústavný súd uviedol, že: rovnaká životná úroveň neznamena, že deti musia mať k dispozícii

napríklad rovnaké množstvo finančných prostriedkov ako rodičia. Tu je potrebné si uvedomiť, že vyšší príjem rodičov je spravidla spojený s náročnosťou ich práce a s tým, akú zodpovednosť nesú. Naproti tomu pre dieťa by sa jednalo o bezprácný príjem, ktorý si zasluhuje len tým, že je dieťaťom svojich rodičov. Zhodu v životnej úrovni medzi rodičmi a deťmi je preto treba hľadať predovšetkým v samotnom spôsobe života, využívania kultúrnych, športových a spoločenských možností. Rovnaká životná úroveň musí dieťaťu umožňovať žiť takým štýlom života, ktorý by ho v porovnaní s ostatnými členmi rodiny nevyučoval z jej celku, alebo ktorý by nevytváral neodôvodnené rozdiely medzi rodičmi a deťmi.

66. Súd uvádza, že otec mal v konaní viacero procesných návrhov, napr. na výmenu procesného opatrovníka, ktoré súd ako nedôvodné zamietol, rovnako ako vypočutie súčasného partnera matky, respektíve aj návrh vo veci samej (uloženia výchovného opatrenia matke v širšom rozsahu), ktorými vzhľadom na charakter konania (možno začať konanie bez návrhu) súd nebol viazaný a rozhodol v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami v rozsahu, ktorý vyhodnotil za potrebný pre účely rozhodnutia.

67. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

68. Podľa § 54 CMP, ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zaviniť trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť.

69. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

70. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

71. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí

72. Podľa Čl. 2 ods. 1 CMP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi vyjadrené a chránené.

73. Podľa Čl. 3 ods. 1 a 2 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2).

74. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 CMP, nakoľko žiadne osobitné okolnosti prípadu náhradu trov konania neodôvodňovali. Súd konštatuje, že otec hradil prostredníctvom preddavkov časť trov znaleckého dokazovania, ktoré sám navrhol, a preto náklady tohto dokazovania aj s ohľadom na preukázaný zdravotný stav matky (čiastočná invalidita) ako aj podstatne lepšia príjmová a majetková situácia otca viedli k tomu, že otcovi nepriznal náhradu trov zaplateného za znalecké dokazovanie ani v časti. Súd v súlade s § 57 a § 58 rozhodol súčasne o náhrade trov konania štátu, ktoré mu v konaní vznikli. Súd konštatuje, že trovy konania štátu, ktoré doposiaľ vznikli a neboli uhradené vo výške 900,- eur. Ide o výdavky spojené s poskytnutými znaleckými úkonmi Mgr. E. J. (znalecký posudok a vyjadrenie na pojednávaní), t.j. trovy znaleckého dokazovania, ktoré boli priznané uznesením č.k. 20P/160/2013-355 zo dňa 03.11.2015 vo výške 106,97 eur a vo výške 375,60 eur uznesením č.k. 20P/160/2013-275 zo dňa 31.07.2015 z rozpočtových prostriedkov súdu, ďalej trovy znaleckého dokazovania na psychiatrický posudok priznané uznesením č.k. 20P/160/2013-1225 zo dňa 11.03.2019 v sume 417,60 eur. Súd náhradu trov konania štátu nerozdelil medzi účastníkov, ale zaviazal

otca tieto trovy konania štátu uhradiť, a to jednak z dôvodu, že časť týchto nákladov otec priamo vyvolal navrhnutím tohto dôkazu (psychiatrické posúdenie), ako však aj ako bolo uvedené vyššie prihladením na príjmovú a majetkovú situáciu otca, ktorá je podstatne lepšia, ako situácia matky, ktorá vzhľadom na zdravotné problémy, ale aj možnosti a schopnosti nemôže objektívne dosahovať príjem aký dosahuje otec. Súd o náhrade trov konania štátu rozhodol za použitia ustanovení uvedených v ods. 67 až 72 majúcej za to, že s ohľadom na všetky okolnosti je spravodlivé požadovať od otca, aby znášal trovy konania štátu sám vzhľadom na uvedené (návrh na psychiatrické skúmania, ako aj psychologické posúdenie).

75. Súd záverom uvádza, že trovy štátu do 30.06.2016 výslovne upravovalo ustanovenie § 148 ods. 1 OSP (účinné do 30.06.2016), v zmysle ktorého mal štát podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pričom ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal. Občiansky súdny poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 zrušený s tým, že ho nahradili nové procesné poriadky, zákon č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a zákon č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ktoré trovy štátu výslovne neupravujú. Súd preto, rozhodujúc o trovách štátu, rozhodol podľa čl. 3 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 54 CMP a priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči otcovi, pričom mu určil na plnenie primeranú dlhšiu lehotu, a to 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).